

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
Роман ПАВЕЛКІВ
«04» квітня 2024 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014.12. СЕРЕДНЯ ОСВІТА
(ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО)
для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра
на основі НРК6, НРК7 та для вступників, які не менше року
здобувають ступінь бакалавра**

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «28» березня 2024 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету _____ Наталія ДЗЮБИШИНА

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «25» березня 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету _____ Олена ВЛАСЮК

Голова фахової атестаційної комісії _____ Наталія ДЗЮБИШИНА

Укладачі: Олена ВЛАСЮК
Олександр СТАШУК
Микола ГАНЖА

Рівне – 2024

Програма фахового іспиту зі спеціальності 014.12. Середня освіта (Образотворче мистецтво) для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК6, НРК7 та для вступників, які не менше року здобувають ступінь бакалавра / О.П. Власюк, О.А. Сташук, М.В.Ганжа. Рівне : РДГУ, 2024. 16 с.

Розробники:

О.П.Власюк кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука

О.А.Сташук кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука.

М.В.Ганжа кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука.

Рецензент:

Т.В.Саєнко кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Програма фахового іспиту зі спеціальності 014.12. Середня освіта (Образотворче мистецтво) для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК6, НРК7 та для вступників, які не менше року здобувають ступінь бакалавра, призначена на допомогу вступникам, в якій визначені вимоги до рівня підготовки вступників, запропоновані завдання, призначені для виявлення їх творчих здібностей. Охарактеризовані критерії оцінки завдань, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука. (Протокол № 3 від 05 березня 2024 р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2024 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Вимоги щодо рівня сформованості компетентностей вступника.....	6
Зміст програми.....	6
Критерії оцінювання	12
Список рекомендованої літератури	14
Інформаційний ресурс	15
Політика доброчесності.....	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Учитель образотворчого мистецтва повинен мати високий рівень професійної підготовки, широку ерудицію і загальну культуру, розвинену національну самосвідомість, чітко визначену громадянську і моральну позицію, здатність до самопізнання та постійного самовдосконалення.

Мета фахового іспиту полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок вступника, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 014.12 «Середня освіта (Образотворче мистецтво)», освітньо-професійної програми «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або бакалавра, здобутого за спорідненою або іншою спеціальністю.

Програма містить вимоги щодо рівня сформованості компетентностей вступника, зміст навчального матеріалу, що виноситься на вступне випробування, перелік питань, критерії оцінювання відповідей, рекомендовану джерельну базу.

Програму фахового іспиту складено на основі наступних нормативно-правових документів:

1. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) / укладачі: О. Власюк, О. Сташук, М. Ганжа. Рівне: РДГУ, 2024. 25 с.

2. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія мистецтва» підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» / укладач: Р. Шеретюк. Рівне: РДГУ, 2023. 14 с.

3. Робоча програма навчальної дисципліни «Перспектива» підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» / укладач: Л. Крайлюк. Рівне: РДГУ, 2023. 13 с.

4. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи композиції» підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» / укладач: О. Власюк. Рівне: РДГУ, 2023. 16 с.

5. Робоча програма навчальної дисципліни «Скульптура» підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» / укладач: Л. Крайлюк. Рівне: РДГУ, 2023. 10 с.

6. Робоча програма навчальної дисципліни «Рисунок» підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» / укладач: Н. Антонюк-Коберська. Рівне: РДГУ, 2023. 11 с.

7. Робоча програма навчальної дисципліни «Рисунок» підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» /укладач: Л. Крайлюк. Рівне: РДГУ, 2023. 11 с.

На фаховий вступний іспит виносяться питання з навчальних дисциплін, що охоплюють ключові розділи професійно-орієнтованої підготовки вчителя образотворчого мистецтва та вивчаються упродовж 1 та 2 курсів.

№ п/п	Назва навчальної дисципліни
1.	Теорія мистецтва
2.	Перспектива
3.	Основи композиції
4.	Скульптура
5.	Рисунок
6.	Кольорознавство
7.	Живопис
8.	Історія образотворчого мистецтва

Усього 30 кредитів.

Організація фахового вступного випробовування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Рівненського державного гуманітарного університету

Результати фахового іспиту використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

Вступне випробування проводяться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ.

ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВСТУПНИКА

Для опанування програми вступники мають володіти необхідними компетентностями, що засвідчує їхню готовність до подальшого навчання:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності, до адаптації та дії в новій ситуації.
3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
4. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
5. Розуміння основних закономірностей розвитку образотворчого мистецтва; здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.
6. Володіння методикою пошуку художньої ідеї, образотворчою грамотою, прийомами використання матеріалів, технік та технологій на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Фаховий іспит передбачає два етапи :

1. Усне випробування з теорії образотворчого мистецтва (історія образотворчого мистецтва, основи перспективи та кольорознавства, основи композиції, скульптура, рисунок, живопис).

2. Виконання рисунку натюрморту (постановка з трьох предметів).

Завдання першого етапу – дати усну відповідь на питання білету, під час якої вступник повинен показати свій теоретичний потенціал, виявити знання у галузі історії образотворчого мистецтва, основ перспективи та кольорознавства, основ композиції, скульптури, рисунку, живопису.

Завдання другого етапу – це графічне зображення предметів на площині. Виконання рисунку натюрмортної постановки з трьох предметів, де вступник повинен продемонструвати школу академічного рисунка та рівень володіння технічними прийомами графічних матеріалів. Матеріали та засоби для виконання творчого завдання абітурієнт повинен мати з собою (графічні матеріали, папір формату А-3).

ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Змістовий модуль 1. Історія зарубіжного образотворчого мистецтва

Тема 1. Мистецтво первісного суспільства.

Мистецтво у житті первісної людини. Ареали розповсюдження пам'яток первісного суспільства. Образотворчість доби палеоліту. Наскельний печерний живопис Альтаміра та Фон де Гом. Мистецтво епохи мезоліту. Мистецтво неоліту. Наскельні зображення неолітичних мисливців. Неолітичні петрогліфи. Мегалітична архітектура.

Тема 2. Мистецтво Давнього Єгипту.

Мистецтво античного світу. Витоки мистецтва Давнього Єгипту та його основні функції. Мистецтво в період Давнього царства. Основні типи архітектурних споруд. Канонічна система скульптури та живопису. Храмове будівництво в епоху середнього царства. Нове та традиційне у стилістиці скульптурного портрета середнього царства. Мистецтво Нового царства. Типологія архітектурних храмів. Основні етапи розвитку античного мистецтва. Джерела грецького мистецтва. Егейська культура. Архітектура та образотворче мистецтво Криту. Мікенське мистецтво. Особливості давньогрецької архітектури. Ордер. Типи давньогрецьких храмів. Еволюція архаїчної скульптури. Живопис. Чорнофігурний вазопис. Розквіт грецького мистецтва у період класики. Ансамбль Акрополя в Афінах. Творчість Фідія. Синтез архітектури і скульптури. Скульптура. Грецьке мистецтво епохи еллінізму. Архітектура. Скульптура. Еліністичні камеї. Мистецтво Давнього Риму. Основні типи римської архітектури. Скульптурний рельєф. Скульптурний портрет. Мозаїка. Історичне значення мистецтва античного світу.

Тема 3. Мистецтво середніх віків.

Мистецтво Відродження Образотворче мистецтво Візантії. Роль християнства у становленні та розвитку художньої мови, основних видів і форм візантійського мистецтва. Культова архітектура. Декоративно-ужиткове мистецтво. Мистецтво країн Західної та Центральної Європи V-XIV ст. Романське мистецтво. Будівельні принципи та стилістичні особливості романської архітектури. Художня та образна система скульптурного оздоблення романських соборів. Готичне мистецтво. Основні принципи архітектурної конструкції готичного собору. Синтез архітектури та скульптури. Міські собори. Монументальний живопис. Вітраж. Книжкова Мініатюра. Значення готичного мистецтва для європейської художньої культури. Основні риси храмової архітектури. Монументальний живопис. Іконопис. Пам'ятки прикладного мистецтва. Історичне значення мистецтва епохи Відродження. Мистецтво Італії XIII-XIV ст. Розвиток локальних художніх шкіл. Проторенесанс. Раннє Відродження в Італії. Цивільні та храмові споруди. Принципи пластичної мови скульптури. Розвиток флорентійської художньої школи. Сієнська та умбрійська школи. Високе Відродження. Втілення у мистецтві гуманістичних ідеалів досконалої особистості. Архітектура. Творчість Леонардо да Вінчі, Мікеланджело, Рафаеля. Венеціанська школа. Пізнє Відродження. Мистецтво Відродження у Нідерландах, Німеччині, Франції.

Тема 4. Мистецтво Нового часу (XVII ст. – XVIII ст.).

Зарубіжне мистецтво XIX ст. Західноєвропейське мистецтво XVII – першої половини XIX ст. Бароко та класицизм – основні стилеві напрями мистецтва XVII ст. Мистецтво Італії. Барокова архітектура (Л. Берніні, Ф. Бороміні). Пластична мова скульптури. Реалізм М. Караваджо. Академізм болонської школи. Романтичний пейзаж (С. Роза). Мистецтво Фландрії. П. Рубенс. А. ван Дейк. Ф. Снейдерс. Мистецтво Голландії. Розвиток жанрів (побутового, пейзажу, натюрморту). Реалістичний портрет Ф. Хальса.

Рембрандт ван Рейн. Мистецтво Іспанії. Ель Греко. Реалістичний живопис Д. Веласкеса. Мистецтво Франції. Н. Пуссен – основоположник класицизму.

Тема 5. Загальна характеристика західноєвропейського мистецтва ХУІІІ ст.

Стилістична багатоманітність мистецтва Франції (бароко, рококо, академізм, реалізм, класицизм). Архітектурні ансамблі. Живопис А. Ватто, Ф. Буше, Ж. Шардена, Ж. Греза. Скульптура Е. Фальконе, Ж. Гудона. Класицизм Ж. Давида. Мистецтво Італії. Д. Тьєполо. Мистецтво Англії. У. Хогарт. Портретний жанр. Дж. Рейнолдс, Т. Гейнсборо.

Тема 6. Загальна характеристика західноєвропейського мистецтва першої половини ХІХ ст.

Французька художня школа. Архітектура та живопис. Ж. Енгр. Романтизм. Е. Делакруа, Т. Жеріко. Романтизм в Англії (Д. Тернер, Д. Констебль) та Німеччині (Ф. Рунге, К. Фридрих). Реалістичне мистецтво (О. Дом'є, Г. Курбе, Ж. Мілле). Естетична програма імпресіонізму. Творчість Е. Мане, К. Моне, Е. Дега, К. Піссаро, О. Ренуара, О. Родена. Постімпресіонізм. В. Ван Гог, П. Гоген, П. Сезан. Стиль модерн у європейському мистецтві архітектури та живопису. Символізм.

Тема 7. Мистецтво Західної Європи першої половини ХХ ст.

Основні авангардистські течії (фовізм, кубізм, абстракціонізм, конструктивізм, експресіонізм, дадаїзм). Творчість П. Пікассо, А. Матіса, Модільяні, В. Кандинського, К. Малевича, С. Далі. Мистецтво Америки. Р. Кент. Д. Сікейрос. Дж. Поллок. Ф. Клайн.

Тема 8. Зарубіжне мистецтво другої половини ХХ ст.

Мистецтво Західної Європи та Америки другої половини ХХ століття. Радянське мистецтво. Архітектура. Мистецтво соціалістичного реалізму. Сучасне зарубіжне мистецтво. Основні форми «попкультури».

Змістовий модуль 2. Історія українського образотворчого мистецтва

Тема 1. Мистецтво давніх часів Український палеоліт.

Українське Трипілля. Мистецтво Скіфії. Мистецтво Сарматів і Антів. Роль мистецтва у житті первісної людини. Наскельне мистецтво. Кам'яна Могила – визначна пам'ятка доісторичної культури всесвітнього значення. Українське Трипілля. Знакова система орнаментики трипільців. Особливості мистецтва скіфів, сарматів і антів.

Тема 2. Мистецтво княжої України-Руси.

Мистецтво переходної доби України. Характеристика мистецтва княжої України – Русі. Церковне будівництво, видатні пам'ятки архітектури. Найвизначніша споруда епохи – собор св. Софії у Києві, інші архітектурні споруди. Монументальний живопис (мозаїки та фрески) та станковий (іконопис). Мозаїки Софії Київської – унікальне явище світової культури. Рукописна книга та мистецтво книжкової мініатюри. Остромирове Євангеліє.

Тема 3. Українське Відродження. Українське мистецтво ХVІІ – ХVІІІ ст.

Українське Відродження. Українське мистецтво XVII – XVIII ст. Українська гравюра доби Гетьманщини. Скульптура в Україні XVII – XVIII ст. Творчість Д. Левицького і В. Боровиковського. Українське мистецтво IV – XVI. Успадкування та розвиток традицій культури Київської Русі. Оборонне будівництво. Початок книгодрукування. Українське мистецтво XVII – XVIII ст. Особливості Українського Відродження. Розквіт українського бароко. Архітектура. Малярство. Особливості образу «Козака-Мамая». Українська гравюра доби Гетьманщини. Скульптура в Україні XVII – XVIII ст. Творчість майстра І. Пінзеля. Творчість Д. Левицького й В. Боровиковського.

Тема 4. Українське народне мистецтво.

Українське хатне будівництво Види українського народного мистецтва. Видатні народні майстри. Українське хатне будівництво. Класицизм в Україні. Архітектура. Будівництво палацово-паркових ансамблів. Характеристика творчості українських мистців XIX – поч. XX ст. Розвиток станкового живопису. Портретний, історичний, пейзажний та побутовий жанри. Образи українських селян. Особливості творчості Т. Шевченка. Феномен українського народного мистецтва. Українське хатне будівництво.

Тема 5. Українські мистці XIX – поч. XX ст.

Творчість Т. Шевченка Український портрет XIX – поч. XX ст. Український пейзаж XIX – поч. XX ст. Українська тематична картина. Творчість Т. Шевченка. Основні засади мистецтва доби Української Народної Республіки. Характеристика творчості В. Кричевського, Г. Нарбути, О. Мурашка. Школа українських монументалістів М. Бойчука – одне із найяскравіших явищ українського мистецтва XX ст. Мотив «Біля яблуні» – прагнення поєднання національних традицій з сучасним художнім стилем. Український експресіонізм: В. Седляр, В. Пальмов, В. Єрмілов.

Тема 6. Мистецтво доби Української Народної Республіки Мистецтво доби УНР.

Творчість В. та Ф. Кричевських. Творчість Г. Нарбути. Творчість О. Мурашка. Монументальна школа М. Бойчука. Основні риси реалізму в Україні. Живопис М. Бурачека, О. Шовкуненка, М. Глуценка, А. Петрицького. Закарпатська художня школа: А. Ерделі, Й. Бокшай, Ф. Манайло. Розвиток станкової графіки та книжкової ілюстрації (В. Касіян, М. Дерегус). Скульптура. Мистецтво шістдесятників: В. Задорожний, В. Перевальський, М. Стороженко. Творчість Т. Яблонської. Характеристика творчості Г. Собачко, К. Білокур, М. Приймаченко. Особливості творчості українських художників діаспори.

Тема 7. Українське мистецтво 30-х – 80-х рр. XX ст.

Українська діаспора Мистецьке життя Галичини. Соціалістичний реалізм в Україні. Мистецтво шістдесятників. Українська діаспора. Особливості сучасного українського образотворчого мистецтва. Зміна соціально-політичної ситуації в країні та її вплив на стан культури. Творчість художників, членів Національної асоціації митців (М. Білика, Б. Буряка, П. Гончара, М. Мазура та ін.). Поширення абстракціонізму: Т. Сільваші, П. Малишко, О. Дубовик. Українська скульптура. Вплив течій західного

модернізму. Новітні мистецькі форми: інсталяція, асамбляж. Творчість полтавських художників. Мистецьке життя Полтави.

Тема 8. Образотворче мистецтво Незалежної України.

Образотворче мистецтво Незалежної України. Творчість полтавських художників. Творчість випускників кафедри образотворчого мистецтва ПНПУ імені В. Г. Короленка.

ПЕРСПЕКТИВА

Модуль 1. Основи перспективних зображень

Тема 1. Вступ. Перспектива як наука. Теоретичні положення перспективи. Історичні відомості про становлення та розвиток перспективи. Основні теоретики перспективи. Види перспективи та її функції. Лінійна перспектива. Основні методи побудови. Метод ортогональних проєкцій (метод Дюрера). Проєкційний апарат. Основні елементи картини.

Тема 2 Лінійна перспектива. Перспектива крапки. Перспектива ліній. Перспектива плоских фігур. Побудова і вимірювання кутів у перспективі. Побудова перспективних масштабів. Перспективна побудова простих та складних геометричних фігур. Побудова кола і тіл обертання у перспективі.

Тема 3. Перспектива сукупності геометричних об'ємів. Перспектива будинків та споруд. Перспектива інтер'єра. Правила побудови зображення фронтального та кутового інтер'єрів.

Тема 4. Тіні та перспектива. Відображення. Загальні відомості. Власна тінь. Тінь, що падає. Рефлекс. Блік. Перспективні зображення явищ освітлення. Закономірності утворення контурів тіней. Способи побудови тіней. Закономірності світлотіні простих геометричних тіл. Прості та складні відображення. Основні правила побудови відображень.

КОЛЬОРОЗНАВСТВО

Модуль 1. Базові поняття кольорознавства. Функції кольору

Тема 1. Наука про колір. Історія розвитку науки про колір. Загальна періодизація.

Тема 2. Характеристики кольору. Фізичне та психофізіологічне поняття кольору. Характеристики кольору, кольоросполучень та їх сприйняття. Змішування кольорів.

Тема 3. Функції кольору. Різновиди систематизацій кольорів та теорії колірної гармонізації. Асоціації кольору та їх практичне застосування у мистецтві. Поняття формальної колірної композиції.

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ

Модуль 1. Композиція як основа мистецького твору

Тема 1. Загальні відомості про композицію. Генезис терміну «композиція». Композиційні початки: цільність, симетрія, ритм. Основні

закони, правила та прийоми композиції. Композиція як навчальний предмет: походження та сучасна проблематика.

Тема 2. Основні види, компоненти та засоби композиції. Види композиції. Компоненти композиції. Композиційні засоби.

Тема 3. Закони композиції. Поняття «цілісність композиції». Композиційний центр. Співрозмірність всіх частин композиції між собою і до цілого. Підпорядкування компонентів композиції та композиційних засобів ідейному задуму твору.

СКУЛЬПТУРА

Модуль 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва

Тема 1. Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Коротка характеристика скульптури як виду образотворчого мистецтва. Скульптурні матеріали та обладнання. Види та жанри скульптури. Історія розвитку скульптури. Скульптура Давнього Єгипту Греції та Риму. Скульптура епохи Відродження. Розвиток скульптурного мистецтва у ХХ ст. форм.

Тема 2. Ліплення скульптурного рельєфу. Основні пропорції. Гармонія, ритм, статика, динаміка, композиційний стрій, розв'язання творчих задач в скульптурі. Трьох мірність в просторі. Декоративний підхід.

Тема 3. Ліплення круглої скульптури. Анатомічна будова фігури людини. Взаємозв'язок цілого і частини. Внутрішня пластика і рух. Основні пропорції. Монументальна скульптура. Скульптурна група. Скульптура в інтер'єрі. Створення образу в скульптурі.

РИСУНОК

Модуль 1. Конструктивний та тоновий рисунок

Тема 1.1. Рисунок – основа образотворчого мистецтва. Коротка характеристика загальних принципів і методів перспективного зображення в навчальних рисунках; принципи перспективної побудови різних за формою геометричних тіл у процесі створення конструктивного лінійного рисунка.

Модуль 2. Рисунок натюрморту та гіпсового орнаменту.

Тема 2.1. Принципи виконання рисунка натюрморту. Компонування натюрморту; виявлення просторового положення предметів на площині; особливості моделювання складок тканини в рисунку.

ЖИВОПИС

Модуль 1. Базові поняття живопису

Тема 1.1. Живопис як вид мистецтва.

Поняття живопису, колір у природі та в живописі.

Тема 1.2. Специфіка акварельного живопису.

Матеріали та обладнання для акварельного живопису. Відмінні особливості різних технічних прийомів акварельного письма (лесування, алла прима, по вологому). Твори видатних художників-акварелістів.

Модуль 2. Натюрморт. Основи реалістичного живопису

Тема 2.1. Історичні відомості про становлення та розвиток живопису.

Історичні зміни уявлень про значення кольору в живописі. Взаємозв'язок колірного рішення та змісту живописного твору. Задачі реалістичного живопису.

Тема 2.2. Натюрморт. Колірна організація живописної площини.

Значення колориту твору. Способи гармонізації кольоросполучень, колірного врівноваження композиції, акцентуації композиційного центру тощо. Синтез кольору і живописної техніки.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок вступника за результатами усних відповідей та рисунку натюрморту визначаються у загальному вигляді університетом та конкретизовано кафедрою образотворчого мистецтва. Відповідь на вступному іспиті оцінюється за двохсот бальною шкалою, що складає суму балів за усну відповідь та виконання рисунку натюрморту.

Вступник має право брати участь у конкурсі якщо набирає від 100 до 200 балів і втрачає його, якщо набирає менше ніж 100 балів.

Критерії оцінювання відповідей

Усна відповідь

Максимальна кількість балів - 100.

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	вступник виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	вступник вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивний-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	вступник вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

64-73	D	задовільно	вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	вступник володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	вступник володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Виконання рисунку натюрморту

Максимальна кількість балів - 100.

75-100 балів – вдале розташування зображення у форматі (без невиправдано вільних просторів, нелогічних зрізів зображення краєм аркуша, суміщення контурів з краєм аркуша тощо); вдале відображення пропорцій об'єкта зображення (знайдені правильні відношення цілого й об'єму, цілого й деталей, деталей між собою); грамотне тонове вирішення рисунку (раціонально використана кількість тонових засобів для виявлення об'єму та умов освітлення, професійне технічне виконання).

50-74 балів – не зовсім вдале розташування рисунка на аркуші (без нелогічних зрізів та суміщення контурів, але із невиправдано вільними просторами); незначне порушення пропорцій зображеного об'єкта (знайдені правильні відношення загальних розмірів, але є незначні порушення у відношенні цілого й деталей, деталей між собою); не достатньо грамотне тонове вирішення рисунку (перевантаження тоном, недостатній вияв об'єму об'єкта, непрофесійне технічне виконання).

14-49 балів – не зовсім вдале розташування рисунка на аркуші (без нелогічних зрізів та суміщення контурів, але із невиправдано вільними просторами); невдале відображення пропорцій об'єкта зображення (значне порушення розмірів та пропорцій, деформація цілісності зображеного); невдала тонова обробка (нелогічне використання тонових засобів, непрофесійне технічне виконання).

0-13 балів - зовсім невдале розташування рисунка на аркуші; спотворення пропорцій об'єкта зображення (значне порушення розмірів та пропорцій, повна деформація цілісності зображеного); безграмотне тонове вирішення рисунку (перевантаження тоном, спотворення об'єму об'єкта, непрофесійне технічне виконання).

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв. Київ : Махаон-Україна, 2008. 512 с.
2. Дворник Ю. В. Жива вода рисунка. Тернопіль : Навч. Книга-Богдан, 2009. 64 с.
3. Демідко О.О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури : курс лекцій, Київ : Ліра-К. 2021, 182 с.
4. Запаско Я.П. Декоративно-ужиткове мистецтво : словник. Львів : Афіша, 2000. 366 с.
5. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. Т. 1 : Від найдавніших часів до пізнього середньовіччя / уклад.: Є.Архіпова, С.Боньковська, Н.Бурдо та ін. 2010. 476 с.
6. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. Т. 2 : Мистецтво XVII-XVIII століття / редкол.: Л.Білоус, С.Боньковська, Л.Герус та ін., 2007. 333 с.
7. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. Т. 4 : Народне мистецтво та художні промисли ХХ століття : монографія / гол. ред. Г.Скрипник. Київ, 2011. 512 с.
8. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / ред. Стівена Фартинга. Харків : Віват, 2021. 576 с.
9. Кара-Васильєва К. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. Київ, 2009. Т. 3. 516 с.
10. Касьян Т.К., Полудень Л. І. Композиція : навч.-метод. посіб. Черкаси : Вид. відд. ЧНУ ім. Б. Хмельницького. 2012, 88 с.
11. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти. Київ : Вища школа, 2003, 248 с.
12. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу : довід.-метод. вид. / упоряд.: М.С.Демчишин; О.В.Гайдамака. Харків, 2006, 768 с.
13. Крамарчук Х. П., Мотиль Р.Я., Білінська О.Б. Історія мистецтва та архітектури Львівська політехніка. Львів, 2022. Ч.1. 176 с.
14. Красноголовець О.С. Основи скульптури : навч. посіб. Київ : Знання, 2008, 171 с.
15. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу. Київ : Либідь, 2009. 592 с.
16. Масол Л.М. Загальна мистецька освіта : теорія і практика : монографія. Київ : Промінь, 2006, 432 с.
17. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення). Київ : Каравелла, 2004, 304 с.
18. Мохірева Ю.А. Видатні майстри українського народного мистецтва : біографічні наративи. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2020, № 22. С. 80–95.
19. Перепелиця О.О. Практичні завдання з композиції. *Мистецтво та освіта*. 2017. № 4. С. 22–27.

20. Полтавіка. Полтавська енциклопедія: У 12- т. Т. 9 : Образотворче та декоративне мистецтво / упоряд. : О.А.Білоусько, Ю.О.Самойленко, В.М.Ханко та ін. 2015. 859 с.
21. Прищенко С. В. Кольорознавство : навч. посіб. / ред. Є.А.Антоновича. Київ : Альтерпрес, 2010, 354 с.
22. Печенюк Т. Кольорознавство. Київ : Грані-Т, 2009, 192 с.
23. Рудницька О. П. Педагогіка загальна та мистецька : навч. посіб. Київ, 2002, 270 с.
24. Пічкур М.О., Семенова О.В. Формальна композиція : творчі основи : навч.-метод. посібн. Харків : ТОВ «ПромАрт», 2016. 166 с.
25. Стась М.І., Касьян Т. К. Академічний живопис : навч.-метод. посіб. Вид. відд. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2010. 244 с.
26. Стівен Фартинг. Історія мистецтва. Від найдавніших часів до сьогодення. *Vivat*, 2023, 576 с.
27. Сухенко В.О. Рисунок : навч. посіб. Київ : BONAMENTE, 2004. 184 с.
28. С'юзі Годж. Коротка історія мистецтва. Львів : Вид. Старого Лева. 2021. 224 с.
29. Тарасенко О.К., Дігтяр Н.М. Композиція в пейзажі : худ.-пед. аспект. *Проблеми підготовки сучасного вчителя* : зб. наук. пр. Уманськ. держ. пед. універ. імені Павла Тичини. Умань. 2020. № 2 (22). С. 49-55.
30. Туманов І.М. Рисунок. Живопис. Скульптура : теор.-метод. осн. компл. навч. Львів : Аверс. 2010, 496 с.
31. Українське декоративно-ужиткове мистецтво : монографія / уклад.: О. Бабенко, Т. Батієвська, Н. Дігтяр та ін. Полтава : ПНПУ, 2019, 288 с.
32. Фартінг Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. 2023. 576 с.
33. Ходж А. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів. Київ : Віват, 2012. 208 с.
34. Шевнюк О.Л. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах : навч. посіб. Київ, 2017, 312 с.
35. Шевнюк О.Л. Історія мистецтв : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2015. 451 с.

Електронні ресурси:

1. Сайт Національної бібліотеки України імені В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
2. Сайт рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки: <http://libr.rv.ua>
3. Сайт Національного художнього музею України. URL: <http://namu.kiev.ua/ua/exhibitions/active.html>
4. Словник образотворчих термінів. URL: <https://infopedia.su/9x63a.html>

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен вступник під час складання фахового іспиту повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших вступників, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації зі вступниками, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками РДГУ;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового іспиту;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.